

Tal, hållit för ett alfvarsamt
lag, i Stockholm d. 17 novemb.
1791. =Anon.=...

Adlerstam, Magnus,

1700-1829 81 Cx1 Br. Stockholm Göta männer

STHLM. GÖTA MÄNNER

Adlerstam, M.

Vitt. 4ms
Förf. Salmk

(Pär.)

1700-1829

ST
=
Ad
—

STHLM GÖTA MÄNNER

Adlerstam M.

Sv. Samt.
Vitt. Sv.
14 Tilk. Sällsk.
(87)
1700-1829

TAL,

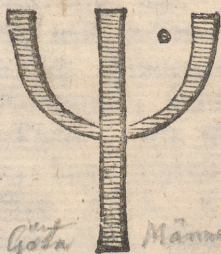
Hållit

För

Ett Alfvarsamt Lag,

I Stockholm d. 17 Novemb.

1791.

STOCKHOLM,

Tryckt hos *And. Jac. Nordström*, 1791.

of M. Adlerstam

TAL

1771

1771

1771

1771

1771

STOCKHOLM

1771

S. T.

Swar och en åstundar att hafwa Klenodier och Agodelar, så länge han lefwer: Men the skola dock en gång med Tiden förswinna; Lifwen som ock wi måste lämna alt hwad wi kårast och dyrbarast ägt.

Thet skulle wäl tyckas wara ländande allom til Heder och Sinnenas wällust, om Förträffeliga Konungar, samt Rådkloke och Högwise FostrFäder, fått sörja för Rikens och FostrBrödra-Lags Styrelse in til sednaste Tider: Men ALL FAVDVR a), som skapat then Onda Dagen med then Goda, har, af Sin Wishet, sunnit Omwårlingen nyttig.

Sörja och sakna få wi; Dock ej som hedna-Mån, utan göra Os gagn af the bort-

a) GUD, ALL TINGS FADER.

bortgångnes Minne, thå theras Karlmen-
sku *b*), Os till Esterföljd, Wåra Tankar
föreställas.

Sådant är egentliga Ämnet för Hug-
pydde *c*) Göta Manna Fylkingars Sam-
manträde på thenna Dag: Inwigd til Hug-
komst af the Förträffelige Håfdingar, som
Krönte och antagne varit til Stjornarmän *d*)
i Svia Vældi, samt till Værdoge Fostr-Fæ-
der för Redelige, Trogne och Tappre
FostrBröder och FostrSöner.

Men lång Tid är nu försliden, sedan
thetta sig tildrog.

Under Hugkomst och Saknad af thesse
Widfrægdade Män, skulle man snart finnas
föranlåten att yttra sig såsom Samson Rid-
dare:

Morgt hefur skipast		Månge förändringer
siþann mitt Skegg var		åro skedde, seþan mitt
fort sem Hrafn og Har:		Hår och Skågg war svart
Enn nu eru bædi hvitt		som en Korp: Men nu
sem Dufa.		åro bågge hvita som en
		Dufwa.

Leggir

- b*) Karlmenku. Manligt Upsbrände.
c) Hugpydde. Skickelige, Anständige.
d) Stjornarmän. Ansbrare, Styresmän.

Leggir minn var
raudr og blár: Enn nu
er hann hvitur.

Enn hvad olle Þvi?
Minn Brinju, ok það er
hann kom ekki af mi-
num Briosti halfr Misse-
ri, ok slíkt sama Rid-
darum minum.

Sverd okkar sjunist
mier raud ok skordost
af Ridi.

Worar Brinjur ok
Hjalmar eru ridgader,
enn Skjallder Limstok-
ner.

Hvar eru Jorir Vo-
rer, þeir ed hlaupa mun-
du a Eld, ef þeim ve-
re avifad? Enn nu vill
hvorn Riddare Gang-
vara rida: Ok ekki skall
vel þikjast, nema hann
sje sva hægur, ad þa
er hann rennur sem all-
ra Skjotastr, ad eigi mæ-
dist af Hjalmi hanns ei-
na Fjodur ef a liggur.

Mina Armar woro
röðu och blå: Men nu
áro the hvíta.

Men, hvad mánbe
wälla thetta? Thet ár
mitt Harnest, som på
sjárbedels Ár aldrig kom
af mitt Bröst, oj heller
af mina Riddares.

Vára Svárd synas
röðu och upfrátna af
Rást.

Vára Lifswapen och
Hjalmar áro rástige,
och Skjöldarne sönder-
spruckne.

Hvar áro våra Hj-
star, som man kunde ri-
da i Elden med, om man
wille? Men nu will hvar
Riddare rida Gångare:
Och icke skall han tyckja
then wara goder, om then
icke ár så beqwámilig, at,
thá han ránnur som allra
snabbast, ej skakas ná-
gon fjáder som ligger på
Riddarens hjálm.

Så quidde wäl en en manlig Kämpe
redan för många Hundrade År sedan: Men
för min del är jag dock obenågen att mig
föreställa, som skulle all Årbarhet, Redlig-
het, Ordhällighet och Tapperhet, jemte Af-
sky för Yppig och Weklig Lefnad, wara,
lika med the afidne FostrFäder, utur Svea
Byggder förswundne.

Nej, wisserliga byser Wårt Land ännu
Göta Manna Dygd.

Ware then i synnerhet Wår Hemsled,
om Wi annars wisjom göra Skäl för Wårt
Årbara Namn: På thet Sanningen måtte
om Os qwäda:

Göta Seder och Göta Mån

Lefwa och trifwas i Swibiod ån.

Men, at winna så Högt och Ådele
Ändamål, låtom Os icke kallsinigt hand-
hafwa, utan, med Göta Artad Upriktighet,
styrka, bibehålla och förswara Wår Redba-
ra Förening.

Så skedde thet i the framfarne Fostr-
Fäders Tidshwarf; Ty hos them och the-
ras käcke FostrSöner war ett Hjärta och
en Sjal; Thärföre uträttade the Stor-Wärk,
så

få at theas Aminnelse kan hvarken förål-
dras eller aftyna.

Ingen händelse träffade them obered-
de; Ty, afwen som thet såges om Oden,
hafwa twänne Korpar setat på theas Ar-
lar, och berättat them i Dronen alla Tidens
der, som the sett eller hört,

Theas Namn woro:

Hugin

ok

Munin.

Mod

och

Eftertanka!

Man sade allmänt att Wisdom och
Tapperhet woro theas Spa-Diser e).

Wäl och med mycken Omsorg woro
the upfostrade. The underwistes uti Him-
melk- och Wårdslig Wishet, Ridderliga
Konster, Schack-Taffel, Runor f), samt
mångahanda Tungomål, hwilka, jemte flere
Iprotter g), thå, ibland Fribornes Söner,
woro wanlige.

Snällt kunde the bruka sitt Swärd,
kasta Spjut, hålla Sköld, Spänna Båga,
skjuta

e) Spa-Diser. Hjalpe-Gudinnor.

f) Runor. Then förborgade djupsinniga Wisheten.

g) Iprotter. Berömmeliga Wettensfaper.

skjuta Baner-Stång, rida sin Häst, styra sitt Land, samt anföra sina segrande Fostersöner och Land-nama-Menn *h*).

Genom Redlighet, Mandom och Wälsilja wunno the stort wälde.

Wida knöto the förtroliga Wänskaps-Band med berömmeliga Höfdingar och Rikens Store Män.

The woro ock allt Lands-Folket så behagelige, att alle wille lefwa och dö med them.

Ingen wille innom Rikes göra Höfdinga-Byte; Ty the woro Råtrådige och Saktmodige emot them the hade att styra.

I thet ställe tycktes allom ondt wara, att finnas redebogne under Tråldom.

Fostr - Bröder !

I dragen Eder wäl till minnes then heliga Forn-Sagan, om Juhl-Natten för Et Tufsende Sjuhundrade Nittio Wintrar sedan, thå Hufwud-Skallan brotnade på Fofni *i*) af Gniftra-Sjön *k*), och han sedan med Mistil-

h) Land-nama-Menn. Länders Återwinnare och Infråktare.

i) Fofni. En gruswelig Örn. Gen. 3: 5.

k) Gniftra-Sjön. Åsgrunden.

Mistiltein *l*) lemlästades: Huru HIMMEL-
SKE NOKKVRN *m*) ledlagade then Se-
grande PYR *n*) genom thes Starkhets Gör-
del *o*) öfwer then grufveliga Vimer *p*), thå
HAN, från Geirraudargårds Slafweri *q*),
frälste the älskade Barnen medelst then Sa-
liga Runan *r*).

THEN EWIGE HERKOLLER *s*)
gaf ett Slag med Kylfu sin *t*): och Trollet
stalp *u*).

Svea Barn hafwa ock, i sednare År-
hundraden, fått underwisa, anföras och
glädjas af sådane FostrFäder, som gått Tap-
pert fram under THEN KORSMÄRKTES
Banér,

l) Mistiltein. Korsets Tråd.

m) Himmelske Nokkurn. Gud Allsmächtig.

n) Pyr. War then starkaste af Alarne. Lämpas til
Christuni.

o) Nokkurns Starkhets Gördel. Gudomens Kraft och
Fullhet:

p) Vimer. Floden Styx. Alla Väcker Belial.

q) Geirraudargårds Slafweri, Syndens och Dödens
Trålbom.

r) Saliga Runan. Thet Saliggbrände Ordet. Evan-
gelium.

s) Then Ewige Herkoller. Hjälten af Silo.

t) Ett Slag. Ebr. 9: 12.

u) Trollet stalp. 1. Joh. 3: 8. Apoc. 5: 5.

Banér, och huspit Svía- och Göta Mån
samt the Lappar af Nordlanden, thå Ill-
fus w) af Romagård x) hade förstört all
Vinsämju y).

Men Svek och Förråderi hafwa ej
länge funnat fördraga en Ganti Afbrags-
madr z), en Herbrandr a), en Bumadr och
Siodfelldur b, en Friþiof Frækne c).

All tyckes mig

Sorgen lättas,

Om, Góten then Stolte †),

Jag hånas kunde;

Så att, på then FALske,

Skarpa Swärds-Egg

och blanka Ring-Spjut

Bröftet ristade!

Dock, hvad hjälper att harmas och
qwida? Hållre måga våra Bröst intagas of
Glædi,

w) Illfus. Fördärsvet.

x) Romagård. Påwist Afguderit och Munke=Difter.

y) Vinsämju. Wänskap och Enighet i rätta Aposto-
liska Läran.

z) Ganti Afbragsmadr. En Göte, som öfverträffar
andra i Dygd och Mandom.

a) Herbrandr. Strids=Swärd. K. Carl Gustaf X,

b) Bumadr Siodfelldur. Sparsam Hushållare. K.
Carl XI.

c) Friþiof Frækne. Griff och modig Kämp: Son.
Carl XII.

†) K. Gustaf Adolph,

Glædi, såsom i Bildskirnir *d*), att Riket och FostrSöner ågt slike Forgangsmenn *e*), som Efterwärldens Sannings-Röst aldrig underlåter att prisa oeh beundra.

Thet må thå wara sagdt!

The segrade äfwen ock ändteligen på Döden i then wigtigaste Kämpning *f*), och gingo till Lifs i Himinborg *g*). Thår är then Staden, som Alfheim *h*) kallas, hwarest bo the lålla Wareller, som LjosAlfar *i*) heta: Hwilkas Anleten äro hwitare än Snö, och bjartare *k*) än Solen.

På ett för Öß, nu mera, möjligaste och säkraste sätt, at betyga aktning för slike Sigursælle Kämpar, och hämnas theras död på them som then wållat, wårkställes sådant icke til fullo genom Dygdens Beröm, utan medelst oafbrutit Bemödande, at följa the frægdfulle *l*) på Dygde-Wågen, samt, på sådant sätt, för Illwiljare och Åfwundsmån,
wisa,

d) Bildskirnir. Pyrs prägtiga Håf-gård, hwarest allt glimmade af Guld.

e) Forgangsmenn. Ansfrare.

f) Vid. Chor. N:o 255. V. 1c. in fine.

g) Himinborg. Himmelen.

h) Alfheim. Änglars hemwist.

i) LjosAlfar. Skinande Änglar och Helgon.

k) Bjartare. Klarare.

l) Frægdfulle. Berömmelige. Namnfunnige.

wisa, att Redlighet och Mandom ännu frod-
gas i Swea Land.

På efterföljande sätt talade then ford-
na Nordiska Wisheten:

Jafnt er ekki Spe-
kinga Vitsku: Enn rey-
na skal Dyggleika Man-
na.

Jefe är nog, att äga
Wise Måns Kunskaper:
Utan i wärket bör man
finnas wara en Dygdig
Man.

The woro wäl Män i Härbonad, men
tillika wittre såsom Porvidur *m*) och Einar
Skalldaspillder *n*). De kände alla Swibiods,
Romalands *o*), Garpaboers *p*) och Girkia-
lands *q*) Bok-Runer *r*). The uttydde Sagu-
brott och Kämpa-Qwäden.

Eho som thåruti liknar them, gör sig
wisserliga förtjänt, att upkallas till Diar- och
Drottar-

m) Porvidur. Driftig, och stark såsom Wasse-Träd.
Han war then förnämste och wisaste af S. Olof Sven-
skes (Skötkonungs) Råds-herrar.

n) Einar. Ordhällig. Han war Häkan Jarls i Norrige
förnämsta Skald, och blef kallad Skalldaspillder,
emellan han befanns så förträffelig i Skalldkaparma-
lum, att alla andra Skalldrer af honom öfwerwin-
nos, och gåfwos till spillo.

o) Romalands. Latiners och Italienares.

p) Garpaboers. Lysfars.

q) Girkiäländs. Grækeländs.

r) Bok-Runer. Språk. Skrifter. Böcker.

Drottar-Salen s), att med Spekingar t) njuta FostBrödra-Lätt, och kan thå med alle skäl, kallas Hjalte hinn Hugpruda u).

Huru angenämt ljuder icke Rytets sannfärdiga Låf. Qwåde om Forntida Hedersmän!

Gärna omtalas

Oden och Rolfr,

Bägge Twå Hjältar,

Wise Mäns Gamman.

Sigurd then Hugpryde

Segersfäll Kämpe.

Finner man aldrig

Ståltare Drångiar!

J Ädle Mån och FostBröder!

Nu thå Svibiod then Stridsmanliga
Hamai-

s) Diar- ok Drottar -Salen. The råbandes och förnåmas Samqväm.

t) Spekingar. Framför andra Wise, wittre och af högt förstånd.

u) Hjalte. Swärd-fäste. Han war en af the tappreste, förståndigaste och sticketigaste Kämpar i then mycket berömda och namnkunnige R Hrolf Krakes Säf, hwarest han wäl en Tid, under namn af Hottur, war med förakt ansedd: Men omsider, i anseende til sitt Förstånd, sin Tapperhet och Skicklighet, blef så uppbid, at han ej allenast sedt Konungens Systor till ägta, utan äfwen af Konung-

Hamaifan w) åter igen hwilar i Lugnet: Stött Spjut-Skaffet i hårdan håll: Hångt Sadel och Rustning på fastan Spik, och rider icke Duft med offdiarfum x) Hilldigrimum y); Hugse dock alle Redelige Göta Mån om Allmänt Wäl med mikla Skynsæmd z)! Blote åt ALL FAVDVR a)! och lefwe, såsom i Valhall b), hwar och en med sin Dygdiga Fridkolla c)!

Hans Dag skall thå wara mikit boldr d): Natte-Tider råds han ej Troll och Dverga-Skrån.

Men, när Lidunga-Bud e) spörjes genom Her-Aur f), och Heranda-Ljod g) höres

gen begäfwades med Swärdet Gullin Hjalte (gyllende Swärdsfäste), samt kallades sedan Hjalte hinn Hugpruda, thet år then Skickeliga.

w) Hamaifa. Eftbls = Må. Amazon.

x) Offdiarf. Sfwerdådig.

y) Hilldigrimar. Stridsmän, som wigt handtera Swärd och Wapen,

z) Skynsæmd. Förstånd och Estertanka.

a) Blota åt All Faudur. Dyrka GUD med åkallan och Båne=Dffer.

b) Valhall. Sällhetens Boning.

c) Fridkolla. Sedig Husfru, som sifftar Frid och Lugt i Huset.

d) Bolldr. Förnsjande.

e) Lidunga-Bud. Upbådning till Strids.

f) Her-Aur. Pil-bud eller Budskaffe.

g) Heranda-Ljol. Krigs-Härens Sammansstående och Håste-gnågg.

res med Pys ok Vopnabrak *h*) och stark Lu-
dragangr *i*), wisen thå, att J icke ären Träl-
ungar, utan swängen Edra Swärd såsom Fri-
borne, och bräcken Edra Lantsar med Hugar-
Aft *k*) för Sæmilegan *l* Trygd *m*)! för Käm-
panäs Kongr *n*)! för Yferbornas Foster-Jord!
för Göta Manna Fylkingar! och för the
Ädla Vif i Jungfru-Buren!

Flya Nidingiaverk *o*), men lefwen med
Ættarbragd *p*)! så skola liflösa Bautastainar *q*)
med Krossmark *r*) qwåda Edert Låf: Kongs-
Runer *s*) och Kennimenn *t*) sakna Eder Bort-
gång, och Skialldmeijorne *u*) wäta sina Slöi-
jor i Tårar.

Nu saknen J wål the fordne Hugsto-
re *w*) FoftrFäder: Men när Småswennerne
från

h) Pys ok Vopnabrak. Buller och Stoj af Wapen och
Resestyg.

i) Ludragangr. Fält = Musique.

k) Hugar - Aft. Kärleksfullt mod.

l) Sæmileg. Unständig. Skickelig.

m) Trygd. Frihet. Trygghet. Säkerhet.

n) Kämpanäs Kongr. Konungen i Sverige.

o) Nidingiaverk. Urelösa = gemena = nedriga Gärningar.

p) Ættarbragd. Att ej wanslägtas från sina Förfäder.

q) Bautastainar. Minnelse = Stenar. Epitaphier.

r) Krossmark. Korsmärke. På utmärkt sätt.

s) Kongs-Runer. Konungens Högsta Ambetsmän.

t) Kennimenn. Lärda Män.

u) Skialldmeijor. Sköldmeijor. Amazoner.

w) Hugstore. Stor = modige. Förträffelige.

från Glæsisvall x) hämtat Eder hädan, kun-
nen J glamma med them, efter Ragnarök y)
wid Bursprakit pad mikla z), bland Hwita
FosterBrödden a) i Jorſalaborg pad Nya h).

Thår Wiljom Wi råkås!!!

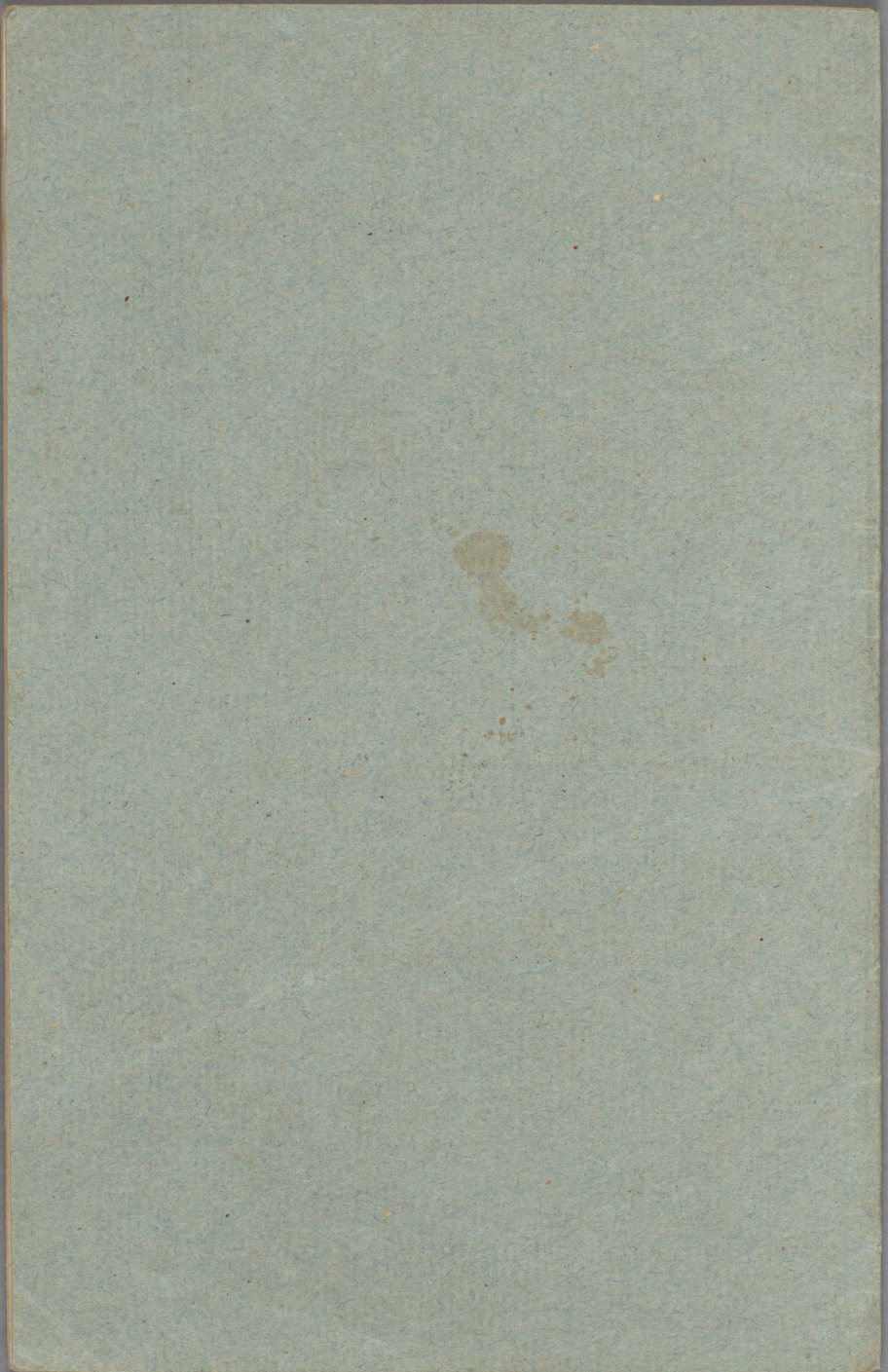
- x) Glæsisvall. Thet ſfinande Landet.
- y) Ragnarök. Crepuſculum Debrum. Siſta Stymnit
gen innan Ewiga Dagen upgår.
- z) Bursprakit pad mikla. Thet Stora Samwämet.
- a) Hwita FosterBrödden. Helgonen.
- h) Jorſalaborg pad Nya. Nya Jeruſalem.

der hädan, k
fter Ragnarök
, bland Fw
g bad Nya
kas!!!

Siſta Stycke
Samqvämet.

Inches 1 2 3 4 5 6 7 8

Centimetres 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19

Centimetres

TIFFEN® Color Control Patches

© The Tiffen Company, 2007

Blue

Cyan

Green

Yellow

Red

Magenta

White

3/Color

Black

